სახალხო გაზეთი

№ 593 სამშაბათი, 8 მაისი, 1912 წ. № 593

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კვეკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კ., უკან 10 კ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო-ჯერ საღამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „შრომი"-ში, მუხრანის ქუჩა, და ღირება 5 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც კავკასიას გარეშე არიან, ან მთავარი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ სავაჭრო სახლის ლ. და მ. მეტცლ და ამხ.-ბის განცხადებათა ცენტრალურ კანტორაში მოსკოვში, მისნიცკის ქ., ს. სტოვისა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში--მორსკაია 11, ვარშავაში--მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში--ბირჟის მოედანი.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო გაზეთი"-ს რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3-მდე. საღამოთი [illegible]

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება [illegible] წერილები და კორესპონდენციები სულ არ [illegible] თვით მხოლოდ დიდი წერილები და [illegible] პარაკეტი შეიძლება ყოველ-დღე, კვირა-უქმეების გარდა, ღილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. ადრესის გამოცვლა 40 კაპ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის სახ. № 6. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისთვის: ტფილისი, ქართული „[illegible] გაზეთი" 190.

ტელეფონი № 12-29

გაზეთის ფასი წელიწ. 8 მ. 50 კ. ცალკე № ყველგან 5 კ.
„ „ თვეში — 75 კაპ. დამატებიანი 7 კ.

ყოველ-დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გამოცემა.

სახალხო გაზეთი

სურათებიანი დამატებით

მიიღება ხელის მოწერა 1912 წლისათვის.

(არ მიიღება ხელის მოწერა ცალკე უდამატებოდ და არც სურათებიანი დამატება იყიდება ცალკე).

წლიური ხელის მომწერნი იღებენ პრემიად I წ. „ბრდღვილს".

წელიწადში ღირს 8 მან. 50 კაპ.

თვეში ღირს — 75 კაპ.

(როგორც ქალაქში, ისე ქალაქ გარედ).
საზღვარ-გარედ თვეში ზედ-მეტი 25 კაპ.

წლიურ ხელის მომწერთ 8 მ. 50 კ. უნდა ჰქონდეთ გადახდილი შემდეგ ვადებზე: პირველად 3 მან., მარტისათვის 5 მან., 1 მაისისათვის 7 მ. და დანარჩენი უნდა გადახდილი იყოს **1-ლ ივლისამდე.**

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის 1 რიცხვიდან, მხოლოდ სრული თვეებით და მხოლოდ მიმდინარე წლის ბოლომდე.

გაზეთს, ფული მიღების უფლებით, არსად არავითარი აგენტი არა ჰყავს (გარდა წ.-კ. ს. მთავარ გამგეობის ტფილისის წიგნის მაღაზისა) და ამიტომ პასუხს აგებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ფული ან ფოსტით არის გამოგზავნილი, ან პირდაპირ კანტორაშია მიღებული.

რედაქცია დაუბეჭდავ ნაწერების შესახებ ავტორებთან მიწერ-მოწერას არ ჰმართავს, თუნდ სპასუხო მარკაც იყოს გამოგზავნილი და დაუბეჭდავ წერილებსაც არ ინახავს. დანარჩენ შემთხვევაში ყოველ შეკითხვის ან რამე ცნობის შესახებ საპასუხოდ საჭიროა **ფოსტის მარკა.**

დანარჩენი პირობები იხ. გაზეთის სათაურში.

პელაგია ბებურის ასული, სოფიო და **სიდონია თოხაძენი, გიორგი ბებურის ძე მარგალიტაძე, დეკანოზი არსენი თოხაძე** აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ გარდაიცვალა პირველისა—მეუღლე, მეორისა მამა, მესამისა—შვილი, მეოთხისა—სიძე და მეხუთისა ბიძაშვილი

გიორგი სვიმონის ძე თოხაძე.

დაკრძალვა ფოთში, 8 მაისს. (2-1249—2)

ხანგრძლივ ავადმყოფობის შემდეგ 7 მაისს გარდაიცვალა

კნ. ელისაბედ რევაზის ასული **ვახვახიშვილისა,**

რასაც გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ შვილები: **მელანია რევაზის ასული, კნ. ვიზიროვისა, ანასტასია რევაზის ასული ვახვახიშვილისა, მარიამ რევაზის ასული წერეთელი, ნინო რევაზის ასული პროზოროვისა, სიმონ, ალექსანდრე, დავით, ლევან** და **კონსტანტინე რევაზის ძენი ვახვახიშვილები.** პანაშვიდი ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში, სამშაბათს, საღამოს 7 საათზე. დაკრძალვა ოთხშაბათს, 9 მაისს. (2.429.1)

ხანგრძლივ ავადმყოფობის შემდეგ 7 მაისს გარდაიცვალა

კნ. ელისაბედ რევაზის ასული **ვახვახიშვილისა,**

რასაც გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ **მამა რევაზ ქაიხოსროს ძე თ-დი ვაჩნაძე** და დები: **იულია რევაზის ასული ჯავროვისა** და **დარია რევაზის ასული კნ. ვაჩნაძე.**

(2.429.1)

ოთხშაბათს, 9 მაისს, გადახდილ იქნება ორმოცის წირვა და პანაშვიდი ახლად გარდაცვალებულ

მიხეილ გიორგის ძის თუხარლის

სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ განსვენებულის **ქვრივი ელენე სოლომონის ასული თუხარლისა.** წირვა დაიწყება დილის 10 საათზე, პანაშვიდი 11½ საათზე, კუკიის წმიდა ნინოს ეკლესიაში. (1—432—1)

ძმ. ზუბალაშვილების სახელოვნის სახ. სახლი.

ოთხშაბათს, 9 მაისს სახალხო სახლის ქართულ სცენის მოყვარეთა მიერ ქ-ნ **ო. ლეჟავას** და ბ. **სვიმონიძის** მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება: ახალი ორგინალური პიესა

სოფლის გმირები

დრ. 4 მ. 3. ეერთელისა. გადმოკეთ. ე. ნინოშვილის მოთხრობიდან „ჩვენი ქვეყნის რაინდი". მონაწილეობენ: ქ-ნნი ანკარა, ბეჟანოვი, ბადრიძე, გოდერძი, ო. ლეჟავა, კორინთელი, გარეკახელი, ყიფშიძე, ყოჩიშვილი, ფეიქაროვი, ბ-ნნი ანაშკილი, ბიაშვილი, ბაქრაძე, ნ. გოცირიძე, გაგუნაშვილი, მეტრეველი, მეტეხელი, ჩიქოვანი, კულაშვილი, ნარი, ნინიძე, სალაყაია, სვანელი, ფანშიშვილი, ალ. ფანშვილი, ფოროსპირელი, ყარსიძეშვილი, ჯაბაური, ქიაურელი, ჭანკვეტაძე და სხ. ბილეთები იყიდება თეატრის კასაში დილის 12-ან 2-ის და 6-ან საღ. 8 საათამდე. ადგილების ფასი 1 მ.—15 კ-მდე. დასაწყისი საღამოს 8½ საათზე. (3—1214—2)

ა ხ ა ლ ი კ ლ უ ბ ი

ოთხშაბათს, 9 მაისს 1912 წ.

სა გ ა ვ შ ვ ო დ ი ლ ა

განყ. I.—სინემატოგრაფი.

განყ. II.—სიმებიანი ორკესტრი შეასრულებს სხვა და სხვა პიესებს.

„ III.—ქართული სახალხო სიმღერები, შეასრულ. ხორო მ. კავსაძისა. დასაწყისი დილის 12 საათზე. ბილეთების ფასი თეატრში 20-დან 10 კაპეიკამდე. (2—1241—1)

დოქტორი მედიცინისა ბერლინის უნივერს. გ. გ. მეგრაგიანცი

წამლოგა ჭლექისა ფილტვებისა, ძვლებისა, და სხვა ორგანოთა

ტ უ ბ ე რ კ უ ლ ი ნ

შინაგან სნეულებით ავადმყ. მიღება ყოველ-დღე დილ. 9—11 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე. კათოლიკეთა ეუჩა, № 10. ტელეფ. 792. (თ.100—1534—217)

ჟურნალისა და ავეჯეულობის მაღაზია ფ. ს. ფ ი ლ ი პ ო ვ ი ს ა,

ქუთაისში — ქუთაისში

ყოველთვისა გვაქვს დიდ-ძალი რჩეული: ფაიფურისა და ქაშანურის ჯურჯელი, ბრილისა და მინის საქონელი; ვარშავისა და საზღვარ-გარეთის ლამფები, საზღვარ-გარეთული ემალიანი თეთრი კოპაკები და სპილენძის ჯურჯლეულობა. სამოვრები, ალრისა-ბი და ყოველგვარი საოჯახო მოწყობილობა ახალი ვერცხლისა (მელხიორის) და ბრინჯაოსი. ვეზერი, მოხრილ ინდოეთის ლერწმის (ბამბუკის) რბილი ავეჯეულობა. ინგლისისა და გერმანიის კრაოტები, დოშაკები, კედლისა და ხალიჩაფარეშო სარკეები. კოლონკა და იატაკზე საფენები. საზღვარ-გარეთისა და რუსეთის გიტარები, ფრფიტები და ყოველ-ნაირი და ყოველ-ნირისხის სიმღერები, პიანინო სხვა და სხვა ქარხნისა. ელექტრონული ლამფები, არმატურები და მოწყობილებანი, ოროქლიერ-ბრეცხავები (პროგრეიკები) ახალის სისტემისა და საეკლესიო ნივთეულობა, დიდ-ძალი რჩეული **შპალიერი** თოფი 8 კ.-დან 1 მ. 50 კ.-დე. ქუთ. გუბ. და ბათომის ოლქის წარმომადგენლობაც: გვაქვს **საწერი მანქანა „ტორპედოსი".** ფასები მეტის-მეტად დაკლებულია. (წ. 1236.6)

ყურადღება!

თუთუნის მწეველთ ვთხოვთ,

ყურადღება მიაქციონ

ახლად გამოსულ პაპიროსებს

„ი რ ი ს",

25 ცალი 15 კ. ტ 10 ც.—6 კ.

საუკეთესო და კარგად გამოსულ ოსმალურ თუთუნისა, ნაზი სურნელება აქვს და რბილი სასიამოვნო გემო.

ყველგან იყიდება.

თამბაქ. ქარხანა

„ძმ. სეილანოვები",

ტფილისი, ალექსანდრეს ქ. № 42.

(100.1036.38)

ს ა ბ უ რ თ ა ლ ო ზ ე

მშვენიერ ალაგას,

ახლად აშენებულ ეკლესიისა და დიდუბის მომავალ ხიდის მახლობლად დაიბრა 20 დესეტინა მამული და იყიდება წვრილ ნაკრებად ოთხკუთხ **საჟენი 80 კ.-დან.**

მსურველთ შეუძლიანთ მიჰმართონ ოლღას ქუჩაზე, სახლი № 6, სოლომონ ივანეს ძე **თაქთაქიშვილს,** დილის 6 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. საღამოს 5 საათიდან 8 საათამდე. უმორჩილესად ვთხოვთ მიწის მყიდველებს, რომ **თავის დროზე შემოიტანონ დარჩენილი ვალი,** თანაბმად ჩვენგან მიცემულ კვიტანციისა.

(წ. 1147 295)

ქ უ თ ა ი ს ი

შუაგულ ქუთაისში, **„მწვანე ბაზარში", ახლად ბაიხსნა ლამაზად გაკეთებული და მორთული პირველ-ხარისხოვანი სასტუმრო**

„ბ რ ი ს ტ ო ლ ი" მშვენიერი ფოიეთი, სამკითხველოთი და ელექტრონის განათებით. სასტუმროსთან მოწყობილია **საუკეთესო სამზარეულო,** სადაც მზადდება ყოველ დღე **ახალი გემრიელი საჭმელები.**

ფასები ზომიერია. ქ უ თ ა ი ს ი (25.1194.21)

ქ ა რ თ უ ლ ი ს ა ზ ო გ ა დ ო ე ბ ა „ბ ა ნ ა თ ლ ე ბ ი ს"

ქ ა ლ თ ა ს ა ს წ ა ვ ლ ე ბ ე ლ ო ს ა

მისაღები ეგზამენები არის დანიშნული მოსამზადებელ განყოფილებებში და პირველ კლასში ყოველ დღე 12—18 მაისამდე. მეორეში, მესამეში და მეოთხეში 15—30 მაისამდე. (2.434.1)

ქ. შ. წერა-კითხ. გამ. საზოგ. წიგნის მაღაზიაში

ისყიდება უცხო ენიდან ნათარგმნი წიგნები:

აივენგო. ვოლტერ სკოტი. ფ.	—1	კაიაფის ვაჟიშვილი. ნათ. ყუბ.	50 „
ათი მოთხრობა. ნათ. ზურ.	50 „	ლედი ჯენ. ჯემისონისა.	35 „
ამბავი და მოთხრობანი. ნათ. ი. მაჭავ.	20 „	მ ჯაჭვული პრომეთე, ედიპე-ბეფე, მედია.	50 „
აზიის მნათობი. ინდ. თქმულება.	10 „	მარსელიელნი. ნათ. ელ. ანტ.	25 „
ადამიანის ცხოვრება. ნათ. ზურ.	50 „	მაკბეტი. ივ. მაჩაბლ. ნათ.	40 „
აღდგომა. ტოლსტ.	1—	მეუფება წყვდიადისა ლ. ტოლს.	40 „
ასის წლის შემდეგ.	1—	მაზეპა.	20 „
ბავშვის მოვლა. ნათ. ვას. მაჩ.	40 „	მოლიერი.	50 „
ბარტექ ძლევა მოსილი. სენკ.	20 „	ნაძირალნი, გორკ.	25 „
გლეხი კაცის ისტორია.	2—50	ნარკვევი ინგლისის ისტორიიდან	25 „
გლეხი კაცი. პოლენ ბოსი.	1	ორი ეტიუდი. რუბაკ. ნი.	20 „
დონ-კიხოტი. ნათ. ნ. ავალ.	2—	ოქროს მოყვარულნი.	15 „
დონ-კიხოტი. შემ. ნათ. დ. ყიფ.	25 „	რამას განდევნა. ნათ. ალ. სარაჯ.	40 „
დაკარგული სამოთხე.	40 „	რომანიდან „93 წელი". ჰიუგოსი	20 „
დემონი. გურიელის ნათ.	10 „	სპარტაკი.	60 „
ვაი ჭკუისაგან. ნათ. განდ.	35 „	შავი სპარტაკი.	40 „
ზვიმა. ქინაქინის ამბავი	10 „	ცეცხლითა და მახვილითა. ნათ. გ. ყიფშ.	1—60 „
თხუზულებანი პუშკინისა.	50 „		
იუდა. ლექსი ნადსონისა. ნათ. ი. ფერ.	5 „		
ისტორია ბავშვის სულის მდგომარეობისა.	50 „		

ადრესი: Тифл. О-во распр. грамотн. сред груз. насел. (წ. 1141.40)

ტ ფ ი ლ ი ს ი ს კ ე რ ძ ო ს ა მ კ უ რ ნ ა ლ ო

**ძ ლ ე ნ ი ვ ი ს ქ უ ჩ ა, ს ა კ უ თ. ს ა ხ ლ ი, № 7, ვ ე ტ ც ე ლ ი ს ს ა ს ტ უ მ რ ო ს ს ა ს ტ უ მ რ ო ს ა ს ა ბ ა ნ ა ს ა ბ ა ნ ა ს ა ბ ა ნ

ექიმი ვ. მუსხელიშვილი მიიღებს თვალის ავადმყოფ. ყოველ დღე დილ. 9—11 ს. დიდი მთავრის ქ., № 67, სახლი სვანიშვილისა.

ექიმი კბილისა ნინო რაზხილაძე .მიიღებს ავადმყოფებს დილის 10—2 ს.-მდე და საღამოს 5—7 ს. ადრესი: ოლღას ქუჩის შესახ. № 5.

ექიმი შ. ა. მიქელაძე იღებს **შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან** ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოს 5 ნახ.—6½ საათ. კახეთის ქ., № 1.

ექიმი **კბილისა და ღრძილებისა** პ. ა. ძაჯაია იღებს ავადმყოფებს დილით 8—2 ს. საღამოთი 3—7 საათამდე. ელისაბედის ქუჩა, № 151 (დიდუბე). (თ.—1049—86)

ექიმი ა. ნ. დიასამიძე კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილით 2—3 ს, საღამ. 6 7 ს. ხუთშაბათობით მხოლოდ დილით 8 9 ს. კვირაობით ავადმყოფებს არ იღებს. მოსკოვის ქ. № 3, ს. გაბაშვილისა. (უ

ქართული პრესა

გაზეთ „თემში“ ბ-ნი ჯაფარ-რაქველი ეხება ფრიად საყურადღებო საგანს, გადასახლების საკითხს. ჩვენი ქვეყანა სხვა და სხვანაირადაა დასახლებული: ზოგან მიწის დიდი სივიწროვეა, ზოგან ისეთი არა. ამ საქმის მოსაწესრიგებლად ბ-ნ ჯაფარ-რაქველს საჭიროდ მიაჩნია გადასახლების გაძლიერება.

ამ სტრიქონების დამწერმა „ევროპაში“ 1909 წელს აღნიშნა,—სწერს ბ-ნი ჯაფარ-რაქველი,—რომ რაჭის მაზრის ორმესამედ მცხოვრებლებს გადასახლება არ ასცდებათ!.. მაშინ შეიძლება ეს აზრი ვისმეს გადაჭარბებულადაც მიეღო, მაგრამ ახლა კი ეს ყველასათვის ცხადი ამბავია. რაჭველები ითხოვენ ადგილ-მამულს და ეს თხოვნა უნდა აუსრულდეთ მათ საქართველოს საზღვრებს შიგნით. 1909 წ. ბ. ნ. ტ—ძემ მთელი რაჭის მაზრა მოიარა. გლეხებს გააცნო კახეთის თავისუფალ ალაგების შეძენის სარგებლობა და საჭიროება. ბ. ტ—ს ყური არ უგდეს და კახეთისკენ არავინ გაემართა, მაგრამ მისმა სიტყვებმა მაინც მოამზადა ნიადაგი რაჭველთა გულში გადასახლების აუცილებლობისა. თითო-ოროლამ დაიწყეს დენა სიტნაღის მაზრაში ლელიანისაკენ. დღეს უკვე ბევრი ეპირება გადასახლებას, მარტო ერთი ბარის საზოგადოებიდან გადასახლდა თორმეტი მოსახლე, ემზადებიან სხვანიც.

აი სწორედ ეხლაა საჭირო ინტელიგენციამ მოიკრიბოს ძალ-ღონე და ფულით, ნივთით თუ რჩევით დახმარება აღმოუჩინოს ამ გადასახლებულთ და გადასახლებლად მომზადებულ სოფლელთ.

დამერწმუნეთ, რომ ამაზე უდიდესი საქმე ჯერ ქართველ ინტელიგენციას გასაკეთებელი არა აქვს ამ ჟამად“.

ნარკვევი

(ჟურნალ-გაზეთებიდან)

„ს.-პეტ. ვედ.“-ში დაბეჭდილია ნ. დურნოვოს წერილი საქართველოს ეკლესიის საქმეების გამო. ნ. დურნოვო კვლავ იგონებს ყოვლად სამღვდელო დავითის გადაყვანას და მერე სასულიერო კრების წინასწარ თათბირის მუშაობას ეხება.

„1905 წელს ხელმწიფე იმპერატორმა ბრძანა,—სწერს ნ. დურნოვო,—რომ საკითხი საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის შესახებ განეხილა რუსეთის საეკლესიო კრებას. მეფის ამ ბრძნულმა გადაწყვეტილებამ ყველა ქართველები დააკმაყოფილა, და ავტოკეფალიაზე ლაპარაკი თითქმის სრულიად მისწყდა. ყოველ ქართველისთვის ცხადი გახდა, რომ თუ რუსეთის ეკლესია თავისთვის აღადგენს კანონიერ წესებსა და მართვა-გამგეობას, აღარც საქართველოს ეკლესიას მოუსპობს მას. მაგრამ წინასწარ კრების წევრებმა მეფის სიტყვები და სურვილი დაივიწყეს. ის პირნი, რომლებმაც 1905 წელს აიძულეს ეპისკოპოსები კირიონი და ლეონიდე, პროფესორები ცაგარელი, მარრი და ხახანაშვილი თავი დაენებებინათ წინასწარ კრებისთვის, სადაც საქართველოს ეკლესიას შეურაცხყოფა მიაყენეს,—ის პირნი ეხლა წინასწარ კრების წევრებად დაინიშნენ. იმის მაგვრად, რომ კრებისთვის კითხვა მიეცათ, კანონიერად მიაჩნიათ თუ არა 1811 წელს საქართველოს ეკლესიის უფლებების წართმევა, წინასწარ კრების წევრებმა გადასწყვიტეს, საქართველოს საკათოლიკოსოს აღდგენის ნაცვლად, დაწესდეს ტფილისის რუსული სამიტროპოლიტო. გამოდის, რომ წინასწარი კრება მომავალ საეკლესიო კრებას თავზე ახვევს თავის წინადადებებს. რა თქმა უნდა ასეთი კრებაზე საქართველოს ეკლესიის წარმომადგენლებს, როგორც სამღვდელოებას, ისე საეროს, აღარაფერი არ ექნება გასაკეთებელი“.

სახელმწიფო სათათბირო

დეპეშები

თავმჯდომარეობს. **თ-დი ვოლკონსკი.**

მინისტრთა ლოჟაში იუსტიციის მინისტრი ზის.

განაგრძობენ იუსტიციის სამინისტროს ხარჯთ-აღრიცხვის გამო დაწყებულ საზოგადო კამათს.

პეტროვი მე-3. „შრომის ჯგუფელნი“ სრულიად ვერ ვენდობით ახლანდელ მინისტრს, რომელსაც მოსამართლეთა შეუცვლელობა სასამართლო საადმინისტრაციო ორგანოდ უქცევია და დაუქვემდებარებია მაძებარ და დამცველ პოლიციისათვის. ამიტომ ჩვენ წინააღმდეგნი ვართ ხარჯთ-აღრიცხვის მიღებისა.

ფრიდმანი ლაპარაკობს იმ განმარტების გამო, რომლითაც სენატს ნაფიც მსაჯულთა თანაშემწე—ებრაელებისათვის უფლებას შეუზღუდნია. სენატის განმარტება ეწინააღმდეგება არა მარტო უფლებას, საკანონმდებლო დაწესებულებათაცაო. მოლაპარაკე ეხება ბეილისის საქმეს.

შუბინსკი და მისი თანამოაზრენი რუსეთის იუსტიციის მდგომარეობას სრულიად დაუკმაყოფილებია. მაგალითად თაღიევის აქმეც კმარაო. ამ საქმეში დიდი გმირობა გამოიჩინა სასამართლომ. როგორც სამოსამართლო რეფორმათა კომისიის თავმჯდომარე, შუბინსკი კმაყოფილია სათათბიროს ხუთის წლის მოღვაწეობისა, თუმცა ოპოზიციას უჩიოდა, მუშაობას გვიშლიდა და აფერხებდაო.

ტიმოშკინი. სანამ სამინისტროში კადეტები იყვნენ ბევრნი, ყველა მადლიერი იყო მისი. შემდეგ ეხება სენატის მიერ ნაფიც მსაჯულთა თანაშემწე ებრაელების გამო გამოცემულ განმარტებას და დიდად საჭიროდ მიაჩნია. ბოლოს ტიმოშკინი სამინისტროს ურჩევს, ყურადღება მიაქციეთ ტოლსტოის პიესას „ცოცხლად მკვდარს“, სადაც სასამართლოს შეურაცხმყოფელი სცენა არისო (მემარჯვენენი ტაშს უკრავენ).

კაპუსტინი თავმჯდომარეობს.

ბარონი მეინდორფი მთლად ვერ დაუკმაყოფილებია მინისტრის განმარტებას. მინისტრმა განაცხადა, გუბერნატორობისა და მსაჯულების ურთიერთობა არ უნდა იყოს ძლიერ გამწვავებულიო. ეს მართალია, მაგრამ მაშინ, თუ ურთიერთობა გუბერნატორის უკანონო მოქმედებას არ გამოუწვევია. იუსტიციის მინისტრის მოვალეობაა ყველა მსაჯულთა მიხმარება და გამოსარჩლება, თუ ისინი კანონის დამცველებად გამოსულან ((ცენტრს მოსწონს ეს სიტყვები). იუსტიციას უწყების განსაკუთრებული ადგილი სჭერია ყოველთვის რუსეთში და დიდი სარგებლობაც მოუტანია. ამ დღეებში ნამინისტრალი გრაფი პალენი გარდაიცვალა. ეს მინისტრი, ტომით უცხოელი, პატივსა სცემდა ყველა თავის ხელქვეითს, როგორც ადამიანსა და იმის დროს ბეერი გამოჩენილი ადამიანი აღმოჩნდა იუსტიციის უწყებაში. შემდეგ მურავიოვმა რკინის დისციპლინა გაამეფა, მაგრამ საკითხია, ეროვნულ საქმეს კი შესძინა რამე? პარტიის თვალით არ შემიხედნია სამართლის საკითხისათვის და ამიტომ მინისტრს ვერა ვთხოვ, მოსამართლეებად მარტოოდენ ოქტომბრისტები დანიშნე - მეთქი (ცენტრელები ტაშს უკრავენ), ამ უკანასკნელ დროს ექიმ დუბროვინის მეთოდი ძალიან გავრცელებულა რუსეთში: სადაც რა წახდება, მაშინვე ბრალს „ინოროდცებს“ სდებენ. საპოლიტიკო ბრძოლისათვის ებრაელი—ძალიან გამოსადეგი იარაღია. ყველა ქვეყანაში იმას მიმართავენ ხოლმე გაჭირვების დროს. სამწუხაროა არა ისა, რომ ებრაელობით თქვენ პატრიოტიზმს აღვივებთ, არამედ ისა, რომ ყველაფერს სხვას გადააბრალებთ ხოლმე და თავი ყოველთვის მშრალზე გამოგყავთ. ბოროტებაში წილი გვიდევს ყველას და ამიტომ ცუდად მოიქცევა, ვინც ყველაფერს სხვას გადააბრალებს და ვერ გაუბედნია ბოროტებას თვალი გაუსწოროს (ყველანი ტაშს უკრავენ).

იუსტიციის მინისტრი. უნდა უარვყოთ ის დებულება, რომ თუ მოლაპარაკეს ნათქვამი არავინ გაუმტყუნა, ხალის სიმართლედ მისაჩნევი იყოს. შეუძლებელია ყველა სიცრუეს, რაიც ამ ტრიბუნაზე წარმოთქმულა, სიმართლედ გადაქცევა, მხოლოდ იმიტომ, რომ არავის უპასუხნია მის გამო (მემარჯვენეთა ტაში). განსაკუთრებით ყურადღების ღირსია მილიუკოვის ნათქვამი. მან განაცხადა, სამართლის ეხლანდელმა მინისტრმა, როდესაც საზოგადო მოღვაწეთა სამინისტროს შედგენას აპირებდნენ, მინისტრობა ითხოვა, მაგრამ უარი უთხრესო. ყურადღების ღირსია ეს ამბავი, რადგან ამას ამბობს ისტორიკოსი, ვინც ყველაზე მეტად უნდა ზრუნავდეს სიმართლისათვის. საზოგადოდ სიცრუეს ამ კამათის დროს ბატონობა მოუპოვებია. სიცრუე დასტყობია იმისთანა მოლაპარაკეებსაც, ვისი სიტყვაც სასიამოვნო მოსასმენია. უნდა აღვნიშნო, რომ დაკარგულ ორ დოკუმენტის საქმე სრულიად არ ეხება სამხედრო მინისტრსა და სამინისტროს ხელქვეითებს. შუბინსკიმ მართალი სთქვა: სასამართლოს დაწესებულებათ შეუძლიან იამაყონ მემარცხენეთა უკმაყოფილების გამოო. ჩემთვის მემარცხენეთა უკმაყოფილება დიდი ნუგეშია (მემარჯვენეები ყვირიან: „ვაშა!) სრულიად თანაუგრძნობ მეიენდორფის ნათქვამსა. ჩემი მიზანი, როდესაც სამინისტრო ჩავიბარე, იყო სასამართლო უპარტიო დაწესებულებად გადამექცია. ამიტომ ძალიან მიხარიან სენატის თანხმობა, როდესაც მან მოსამართლეებს აუკრძალა საპოლიტიკო პარტიებში მონაწილეობა. ჩერნიგოვის სასამართლოს მსაჯული გადავიყვანეთ არა მიმართულების გამო, არამედ გუბერნატორის საწინააღმდეგო ქადაგებისათვის. თუ სამინისტროს უწყებაში გამოჩენილი ადამიანი ჯერჯერობით არავინაა, ეს საზოგადო მოვლენით აიხსნება. იმედია, უნივერსიტეტში მყოფი ახალგაზდობა ყოველთვის ხალხის „განთავისუფლებისათვის“ ზრუნვაში არ გაატარებს დროსა მეცნიერებას დაეწაფება. რუსის სამართალი კი, რაც უნდა ლანძღონ მემარცხენეებმა, მაინც პირნათელი იქნება და სათათბიროს მემარცხენენო, თქვენ რუსის სასამართლოს სახელს ვერ გაუტეხთ. (ცენტრელებისა და მემარჯვენეთა ტაში).

პახალჩიკს მოსწონებია საბიუჯეტო კომისიის მოსაზრება მომრიგებელ მოსამართლეთათვის ჯამაგირის მომატების თაობაზე, პახალჩიკი მოითხოვს, სამხრეთ-დასავლეთის გუბერნიებში სამოსამართლო განყოფილებანი უნდა გაამრავლოთო.

ჩელიშევი აღნიშნავს, სანამ სპირტის გაყიდვას არ მოსპობენ, ბოროტებაც ვერ მოისპობაო.

ლისიჩკინი მოითხოვს, თერგის ოლქში ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტი შემოიღეთო.

ჩილიკინი. მოაგონებს ციმბირის დეპუტატთა შეუსრულებელ მოსაზრებებს.

მოტოვილოვი კმაყოფილია რუსეთის სასამართლოსი და აცხადებს: რუსეთის სასამართლო თუ არა სჯობია სხვა ქვეყნის სასამართლოს, არაფრათ არ ჩამოუვარდებაო.

კროპოტოვი ეხება სენატის განმარტებას და ამბობს, გლეხობის უფლებას ფეხით გასთელავენ, ვიდრე თვით გლეხობას არ დაუმყარებია თავისუფლება, ერთობა და ძმობაო.

საღათელიანი ლაპარაკობს ზამისლოვსკისა და „დაშნაკცუთუნის“ პარტიის საქმის გამო. თუ ზამისლოვსკის დაუჯერებთ, მაშინ დასაგმობი არა ყოფილა საქმეში სიყალბის ჩადენა, ყოველგვარ უფლების დარღვევა და მიკვირს, რატომ მინისტრებმა არ ითაკილეს ასეთი დამცველიო.

სათათბირო გადადის ხარჯთაღრიცხვის რომრობით განხილვაზე.

მეორე მუხლი ეხება „მთავარ დაწესებულებათათვის“ გადასადებ ფულსა.

როდიჩევი სწორედ ამის გამო ლაპარაკობს. როდესაც ფულს გადავდებთ რისთვის, უნდა ვიცოდეთ, რათა და ვისთვის. მოლაპარაკე შეეხო ლოპუხინის საქმეს, დოკუმენტების დაკარგვას, სიყალბის ჩადენას და უპასუხა შუბინსკის, ზამისლოვსკის და მინისტრსა. ისეთი მთავრობა, რომელსაც ზნეობრივი ავტორიტეტი დაუკარგავს და მხოლოდ უხეშ ძალაზე ემყარება თან და თან დაღუპვას უახლოვდება. ჯერ კიდევ შორსა ყოფილა 17 ოქტომბრის მანიფესტის განხორციელებამდე; შორსა ვართ სათნოებასა და სიმართლესთან, რადგან ეხლა ძალად მიაჩნიათ: გაბოროტება, სიყალბე და სიცრუე (მემარცხენეთა ტაშია, მემარჯვენენი ხმაურობენ).

ჩერნოსვიტოვი ძალიან დიდის წყრომით უარჰყოფს მინისტრის მიერ წამოსროლილ ბრალდებას: კადეტებს სასამართლო მთლად გაუბინძურებიათ და პატივს არა სცემენო. კადეტები ყოველთვის პატივსა სცემდნენ რუსეთის სამართალს, როდესაც იგი მიუდგომელი იყო. ეხლა კადეტებმა მწუხარებით უნდა აღნიშნონ ევოლუცია, იუსტიციის მინისტრის გავლენით რომ ჰხდება. მოლაპარაკემ შემდეგი წინადადება შეიტანა: ნიშნად მინისტრის მოღვაწეობის საყვედურისა და გმობისა, მოდით ჯამაგირიდან ერთი მანეთი დაუკლოთო (მემარცხენენი იცინიან, მემარჯვენენი ხმაურობენ).

თავმჯდომარე. ჩერნოსვიტოვის წინადადება კანონიერი ვერ არის, რადგან მინისტრს ჯამაგირს უმალლესის ბრძანებით უნიშნავენ და ამიტომ კენჭს ვერ უყრით ამ საკითხსაო (ტაში მემარცხენეთა და ცენტრელებისა).

ხარჯთ-აღრიცხვის ყველა პარაგრაფი მიიღეს კომისიის დასკვნით და **ლისიჩკინისა** და **თ-დ თენიშევის** ფორმულებით.

სათათბირო გადადის სატუსაღოთათვის გადადებულ ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვაზე.

ვოიეკოვი მე-2 კითხულობს ნავარაუდევ ხარჯთ-აღრიცხვას, რომელიც 33.740,259 მან. უდრის და აღნიშნავს: წელს ხარჯთ-აღრიცხვას მოჰმატებია 2½ მილ. მანეთით. ღონისძიებაა მიღებული, რომ პატიმარნი უსაქმურად არ იყვნენ და სამუშაო გაუჩინონო. უნდა კი აღინიშნოს, რომ სატუსაღოთა ხარჯი ძალიან მძიმეტვირთად აწვება ხალხს. საჭიროა უწყებამ თან და თან შეამსუბუქოს ეს ტვირთი.

ბობიანსკი ამბობს: რუსეთის ციხეები ძალიან ცუდ მდგომარეობაში არის და აქამდე დარჩენილა ძველი ჩვეულება გაწკეპვისა. სისასტიკე საჭიროა, მაგრამ პატიმართა ადამიანობის შეურაცხყოფას ერიდნეთო.

თავმჯდომარის წინადადებით, სათათბიროს პრეზიდიუმს დაავალა, ექვს მაისს ხელმწიფე იმპერატორს დაბადების დღე მიულოცოს.

შემდეგი სხდომა ორშაბათს მოხდა.

სახელმწიფო საბჭო

აკიმოვი თავმჯდომარეობს.

ფეხზე ადგომით პატივი სცეს საბჭოს მიცვალებულ წევრს გრაფ პალენის სახელს. უკამათოდ მიიღეს წინად მოწონებული და შემთანხმებელ კომისიისათვის გადაცემული კანონ-პროექტი სავაჟო საშუალო სკოლათა მოსამსახურეებისა და საოლქო ინსპექტორებისათვის ჯამაგირის მომატებისა.

კომისიის თავმჯდომარე მანუხინი მოახსენებას კითხულობს სათათბიროს ორ პროექტის თაობაზე და დასძენს: მისაღები არ არის, ციმბირში 1890 წლის საერობო დებულების შემოღება, ნაადრევიაო.

კოვალევსკი მოუხრეა ციმბირში ერობის საქაროდ შემოღებისა, მაგრამ დამაკმაყოფილებლად არ მიაჩნია. მთავრობას დავავალოთ საამისო კანონ-პროექტის წარმოდგენაო.

საბჭომ ორივე კანონ-პროექტი უარჰყო და სურვილი გამოსთქვა: მთავრობამ ციმბირში ერობის შემოღების პროექტი წარმოადგინოსო.

უკამათოდ მიიღეს საფინანსო კომისიის კანონ-პროექტი, იაპონიასთან ომის დროს გამოშვებულ ხაზინის ბილეთების ნაწილი გავანაღდოთო.

პროექტი შემთანხმებელთა კომისიას გადაეცა.

მიიღეს რვა წვრილმანი კანონ-პროექტი. სხვათა შორის სამამულო-შვილო ომის დღესასწაულისათვის ფულის გადადებისა, ქალაქების ფულით დახმარებისა და საგლეხო ბანკის მოგების განაწილებისა.

შემდეგი სხდომა 10 მაისს მოხდება.

ახალი ამბავი

ტფილისი

✦ როგორც დანამდვილებით გავიგეთ, **ყოვლად სამღვდელო დავითი** ტფილისში ჩამოსულა და დროებით დამდგარა სასტუმრო „ფრანციაში“, ძველი სემინარიის შენობის გვერდით. ყოველად სამღვდელო დავითი **უკანასკნელად** სწერავს ორშაბათს, 14 მაისს, ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში, სადაც იმავე დღეს სამგზავრო პარაკლისის შემდე, რომელსაც იხდის ტფილისის სამღვდელოება, გამოეთხოვება ქართველ საზოგადოებას. იმედია საზოგადოება დაესწრება ამ პარაკლისს.

✦ **ილია ჭავჭავაძის თხზულებათა გამოცემა.** 5 მაისს ექიმ მიხეილ გედევანიშვილის ბინაზე კრება ჰქონდა საგანგებო კომისიას, რომელსაც მინდობილი აქვს შემზადება მასალისა ილიას თხზულებათა მხატვრულ გამოცემისათვის. კომისიამ გასინჯა მხატვარ გრინევსკის მიერ დამზადებული ნახატი და მოიწონა. ამ ჟამად მხატვარი მუშაობს „დიმიტრი თავდადებულის“ პოემის რამდენსამე სურათზე.

✦ **ტრამვაის მსხვერპლი.** კვირას, 6 მაისს, დაახლოვებით ნაშუადღევის 2 საათზე, ჩერქეზიშვილის ქუჩაზე, სახლის № 58 წინ საზარელი უბედურება დატრიალდა: ტრამვაის ვაგონმა № 41 სასიკვდილოდ გასქელიტა 19 წლის ყმაწვილი, სენაკის მაზრის, სოფ. აბაშის მცხოვრები გიორგი ტარიელის ძე იოსელიანი (ნოქარი). ყმაწვილი ქვაფენილზე მიდიოდა და რადგანაც, როგორც ეტყობა, ქუჩის მეორე მხარეს უნდოდა გადასვლა ქვაფენილიდან ქუჩისაკენ ჩაეშვა იმ დროს, როდესაც ტრამვაის გაქანებული ვაგონი მიდიოდა. ვაგონის გაჩერება, რასაკვირველია ასე უცებ შეუძლებელი იყო, ამიტომ ვაგონმა ახალგაზრდა ქვეშ მოიტანა და საზარლად დაასახიჩრა, იოსელიანი იქვე გარდაიცვალა. დასახიჩრებული და ნაკუწებად ქცეული გვამი მიხეილის საავადმყოფოში წაიღეს. ტრამვაის მოძრაობა ჩერქეზიშვილის (ავჭალის) ქუჩაზე 3—4 საათით შეწყვეტილი იყო, რადგანაც დიდი დრო გავიდა, ვიდრე ყველაფერს გამოიკვლევდნენ (ა ოქმს შეადგენდნენ.

✦ აპრილის განძავლობაში ტფილისში 38 ჩხრეკა-დაპატიმრება მომხდარა. შეუპყრიათ 326 კაცი.

✦ **ლექციები** კვირას, 13 მაისს, ნაშუადღევის პირველ საათზე ნ. ძალადეკის თეატრში ექიმი ივანე გომართელი ქართულს ენაზე ლექციას წაიკითხავს. ლექციის თემა: გადმდები ავადმყოფობანი.“

✦ 12 მაისს სახალხო სახლში ი. ფ. პალმოვი რუსულად ლექციას წაიკითხავს შემდეგს თემაზე: „ცოდნის მნიშვნელობა კაცობრიობის ისტორიაში.“

✦ **შეიპყრეს** გეორქ ვართანის ძე სარქისოვი, რომელმაც 1905 წელს ტფილისში ოვაკიმ მარტიროსიანცი მოჰკლა და ოსმალეთს გაიქცა, სადაც 1910 წლამდე დარჩა და შემდეგ სხვის პასპორტით ტფილისშივე დაბრუნდა.

✦ **პროფ. ივ. ჯავახიშვილი** ამ ჟამად ტფილისში იმყოფება და დასაბეჭდად ამზადებს თავის ისტორიულს გამოკვლევას „ქართული ხელოვნების ისტორია“-ს.

✦ ქალაქის გამგეობასთან **მატერიალურ განყოფილების** დაარსება საჭიროდ იცნო ქალაქის გამგეობისა და ქალაქის საბჭოს საფინანსო და სამეურნეო კომისიების წევრთა შეერთებულმა კრებამ. შტატი ასეთი იქნება: განყოფილების გამგე, რომელსაც ჯამაგირად წელიწადში 1800 მ. ექნება, მისი თანაშემწე—900 მან. და ბუჰგალტერი – 1,200 მან.

✦ 20 მაისს ორ-ორის თვით **დასასვენებლად** მიდიან ქალაქის გამგეობის წევრნი თავადნი ა. შ. და ნ. ი. ალიუთინსკი-დოლგორუკოვები.

✦ **სეირნობა.** 9 მაისს სახალხო უნივერსიტეტის საზოგადოება მუშტაიდში სეირნობას გამართავს.

✦ **კავკასიის საადრეშუმო სადგურის უფროსი პ. გ. ივანოვი** ქუთაისის გუბერნიიდან ტფილისს დაბრუნდა.

✦ ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების გამგეობამ **ბ-ნ იაკობ გოგებაშვილის სახელობაზე დონის-როსტოვიდან მიიღო** შემდეგი შინაარსის დეპეშა: „ფრიად დაგვალონა თქვენმა ავადმყოფობამ, გისურვებთ მალე განკურნებას, რომ ისევ ენერგიულად განაგრძოთ სახალხო საქმის უანგარო სამსახური“. ხელს აწერენ: ციკინაძე, ელიავა, ფირცხალავა, მაპავარიანი, ქინქლაძე, სულაქველიძე, ქარცივაძე, პაიჭაძე.

✦ **ძართულ საგალობლების გამოცემა.** როგორც გავიგეთ, მემუსიკეს ნიკოლოზ სულხანიშვილს ნოტებზე მოუმზადებია მთელი ციკალი 6, 4, 3 და 1 ხმაზე. რადგანაც მთელის ციკლის დაბეჭდვა დიდს ხარჯს თხოულობს, ამიტომ განუზრახავს ცალ-ცალკე ნომრობით ბეჭდოს თანამგრძნობთა დახმარებით. პირველი ნომერი ამ კკირია გამოვა.

✦ **ქ. შ. წ. კ. გამავრცელებელი საზოგადოების სასარგებლოდ** 20 მაისს „**ახალი კლუბის**“ ბაღში გაიმართება **სეირნობა ბაზრით.** „საზოგადოების“ გამგეობა უმორჩილესად სთხოვს ქართველ საზოგადოებას დახმარებასა. ყოველივე წვლილი დიდის მადლობით იქნება მიღებული. შემოწირულება მიიღება „საზოგადოების“ კანცელარიაში ყოველ დღე დილით 9 საათ.-3 საათამდე, საღამოს 6-9 საათამდე.

✦ **თავის მოკვლის განზრახვით** 6 მაისს, საღამოს 7 საათზე განოვის ქუჩაზე მცხოვრებმა მოსამსახურე ქალმა ანნა ანტონის ასულმა პეჩინსკისამ (16 წლისა) ნიშადურის სჭირტი დალია. სამკურნალო დახმარების აღმოსაჩენად ქალი მიხეილის საავადმყოფოში გაჰგზავნეს.

✦ **თავი მოიწამლა** ნაქარია ნიკოლოზის ძე ალოზლოვმა, რომელიც პირველ ... ... საზოგადოებაში ... ...

✦ 5 მაისს, ... მუშტაიდში, ლორთქიფანიძის ბაღის მახლობლად, **მკვდარის ბავშვის** (მდედრობით სქესისა) გვამი იპოვეს. როგორც ჰფიქრობენ, ბავშვი მკვდარი დაბადებულა და შემდეგ გადაუგდიათ.

✦ **მეხის ჩამოვარდნა.** 5 მაისს, საღამოს ხუთს საათზე, მეხი დაეცა გრენადიორთა მე-15 ტფილისის პოლკის შენობას. მეხმა შენობის სახურავსა და ერთს კედელს დიდი ზიანი მიაყენა. სახურავიდან ეზოში გადმოვარდნილი ნანგრევი შემთხვევით მოხვდა ჯარის კაცს მინისს და მძიმედ დაშავა.

✦ როგორც ვწერდით, გუბერნატორმა ნება დართო **ანნა ნიკოლოზის ასულს იმედაშვილისას** გაზეთის საშუალებით მიმართოს საზოგადოებას დახმარებისათვის რადგანაც მეტად უმწეო მდგომარეობაში იმყოფება და ოთხი შვილის პატრონია. იგი არის მეუღლე იოსებ იმედაშვილისა, რომელიც რედაქტორ-გამომცემად იყო ჟურნალ „თეატრი და ხელოვნებისა“ და სასამართლოს დადგენილებით 1905 წლის საქმეების გამო ციხეშია დამწყვდეული.

✦ 6 მაისს, საღამოს 8 საათზე, ოლგას ქუჩაზე მდედრობითის სქესის ბავშვი იპოვეს, დაახლოვებით ორის კვირისა. ბავშვი ოლგას საბებიო ინსტიტუტში გაჰგზავნეს.

✦ 5 და 6 მაისს ტფილისში 53 უპასპორტო შეიპყრეს.

საზოგადოებანი და კრებები

✦ **ქართულ დრამატიულ საზოგადოების** წევრთა წლიური კრება მაისის ბოლო რიცხვებში მოხდება. სხვათა შორის, განხილულ იქნება წინანდელ გამგეობის ანგარიში სარევიზიო კომისიის დასკვნით.

სასამართლო

✦ ქუთაისის საოლქო სასამართლოს სესიამ გაარჩია **დ. საჩხერეში** მცხოვრების იოანე საყვარელიძის, მისი შვილის მიხეილის და იპოლიტე საყვარელიძის საქმე. საყვარელიძეებს ბრალდებოდათ ყალბი ვექსილის შედგენა და სარალიძეს უკანა რიცხვით საბუთის დამოწმება. სასამართლომ სამივენი დამნაშავედ იცნო და მიუსაჯა: მღ. საყვარელიძეს 4½ წ. ციხე, ყოველივე უფლების ჩამორთმევით, შვილს 4½ წ. ტუსაღთა გამასწორებელი რაზმი უფლების ჩამორთმევით და სარალიძეს 6 თვის ციხე დამცველნი იყვნენ თბილისის ვექილები ბ. ბ. ხელენსკი და ევშტეინი. სამოქალაქო მომჩივნის მხრით იყო დამცველი ბ. გ. გიორგაძე.

სასწავლებლებში

✦ **პროგიანაზია ავლაბარში** მომავალ სექტემბრიდან გაიხსნება ყოველ-წლიური ხარჯი ნავარაუდევია 17.000 მან. სექტემბერში გაიხსნება პირველი კლასი მოსამზადებელ განყოფილებით. პროგიმნაზიის სამზრუნველო საბჭოს განზრახვა აქვს, ქალაქის თვით-მმართველობას ყოველწლიური დახმარება 5.000 მანეთი სთხოვოს.

რკინის გზებზე

✦ 6 ამა მაისს სადგურ მარელისის ახლოს მატარებელმა გადაუარა ს. გოლათუბნის, ბეჟათუბნის საზოგადოების მცხოვრებს **სამსონ პავლეს-ძე ღამბაშიძეს** და ორივე ფეი მოსწყვიტა დაკრილი ჯერ ცოცხალია სადგ. მიხაილოვში გაგზავნეს სამკურნალო დახმარების აღმოსაჩენად.

გზრი

✦ პირველ მაისს ხუთ საათზე მტკვარში **დაიხრჩო** ადგილობრივ სავაჟო პროგიმნაზიის მესამე კლასის **მოწაფე ვიაზოვსკი.** ვიაზოვსკის ცხენი წაუყვანია მტკვარზე გასაბანად მაგრამ რაკი მდინარე ადიდებული, იყო ღრმა ალაგს მოჰყოლია და წყალს ცხენიდან გაუტაცნია. ყმაწვილი ცოცხალ-მკვდარი გამოიტანეს ნაპირას, მაგრამ ვეარაფერი უშველეს და იქვე გარდაიცვალა. მეორე დღეს იგი მშობლებმა ხაშურში წაასვენეს დასაკრძალავად.

✦ ადგილობრივ წ. კ. საზოგადოების გამგეობამ გადასწყვიტა მოკლე ხანში გამართოს საქალაქო ბაღში **სეირნობა ლატარია-ალეგრით** საზოგადოების საშუალებათა გასაძლიერებლად, და შესაფერი ნებართვაც გამოითხოვა გუბერნატორისაგან. საჭიროა თვითეულმა ჩვენგანმა შეძლებისადაგვარად ხელი გაუწოდოს ამ ფრიად სიმპატიურ საქმეს და თავისი წვლილი შეიტანოს სახალხო საქმის ასაღორძინებლად.

ՀԱՅՐԱՆ ՄՈՍԿՎԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱՅՆԱՎԵՏԱԿԱՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԳԻՐՔԸ

6 հոսանք բարձրաձայն հարցեր հարցնելու ընտանեկան սեղանի մոտ՝ ամուսնությունից հետո։ Ինչպես ապրել, որպեսզի չբաժանվենք։ Ինչպես դաստիարակել երեխաներին, որպեսզի նրանք մեզ չանարգեն։ Ինչպես ապրել հարևանների հետ, որպեսզի նրանք մեզ չնախանձեն։ Ինչպես ... Հարցերը՝ հարցերը։ Գրքի հեղինակներ՝ Ս. Ամիրանյան, Ա. Գրիգորյան, Ս. Ասլանյան։ Գինը՝ 1500 դրամ։ Գրքի հասցեն՝ Ք. Երևան, Գ. Սարյան 14։

ՄԱՅՐ ՔԱՂԱՔԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ

Հարգելի ծնողներ, ուսուցիչներ և դպրոցական խորհրդի անդամներ։ Հայկական դպրոցը հրավիրում է ձեզ մասնակցելու դասերի բացմանը։ Դասերը սկսվում են ամեն օր՝ առավոտյան 8:00-ից։ Դասընթացքի տևողությունը՝ 3 ամիս։ Գրանցումը՝ դպրոցի գրասենյակում։ Հասցեն՝ Ք. Մոսկվա, Ս. Ամիրանյան 14։

ԱՐՏԱՅԱՅՏ ԵՎ ՀՐԱՏԱՐԱԿՎՈՒՄ ԵՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ԳՐՔԵՐ

Հայկական գրքերի խանութ-հրատարակչություն «Գրիչ» հրավիրում է գնել հետևյալ գրքերը՝ Ավետիք Իսահակյան՝ Երկերի ժողովածու 5 հատորով։ Գինը՝ 12 000 դրամ։ Գրիգոր Զարյան՝ Ընտրանի։ Գինը՝ 8 000 դրամ։ Գրքերը ստանալու համար դիմել՝ Ք. Մոսկվա, Ս. Ամիրանյան 14։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՈՍԿՎԱ ՀԱՄԱՅՆԱՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

Հայկական համայնավետական կազմակերպությունը հրավիրում է բոլոր հետաքրքրվողներին մասնակցելու հետևյալ դասընթացներին՝ Հայոց լեզու, գրականություն, հայոց պատմություն, հայկական ազգագրություն։ Դասընթացները տևողությունը՝ 3 ամիս։ Դասերը՝ շաբաթ օրերին։ Գրանցումը՝ կազմակերպության գրասենյակում։ Հասցեն՝ Ք. Մոսկվա, Ս. Ամիրանյան 14։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՈՍԿՎԱ ՀԱՄԱՅՆԱՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈՉՈՒՄ Է ԱՇԽԱՏԱԿԻՑ

Հայկական համայնավետական կազմակերպությունը կոչ է անում աշխատակիցներ՝ տարբեր մասնագիտություններով, ինչպես նաև ուսանողներ՝ դասավանդելու հայերեն, հայոց պատմություն, հայոց գրականություն։ Դասերը՝ 3 ամիս։ Դասընթացները՝ շաբաթ օրերին։ Դիմել՝ Ք. Մոսկվա, Ս. Ամիրանյան 14։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՈՍԿՎԱ ՀԱՄԱՅՆԱՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՆԴԱՄՆԵՐ

Հայկական համայնավետական կազմակերպությունը հրավիրում է անդամներ՝ ամսական 1 000 դրամ անդամավճարով։ Անդամագրերը՝ կազմակերպության գրասենյակում։ Հասցեն՝ Ք. Մոսկվա, Ս. Ամիրանյան 14։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՈՍԿՎԱ ՀԱՄԱՅՆԱՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ ՓՆՏՐՈՒՄ Է ԱՇԽԱՏԱԿԻՑ

Հայկական համայնավետական կազմակերպությունը փնտրում է աշխատակիցներ՝ տարբեր մասնագիտություններով, ինչպես նաև ուսանողներ՝ դասավանդելու հայերեն, հայոց պատմություն, հայոց գրականություն։ Դասերը՝ 3 ամիս։ Դասընթացները՝ շաբաթ օրերին։ Դիմել՝ Ք. Մոսկվա, Ս. Ամիրանյան 14։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՈՍԿՎԱ ՀԱՄԱՅՆԱՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՆԴԱՄՆԵՐ

Հայկական համայնավետական կազմակերպությունը հրավիրում է անդամներ՝ ամսական 1 000 դրամ անդամավճարով։ Անդամագրերը՝ կազմակերպության գրասենյակում։ Հասցեն՝ Ք. Մոսկվա, Ս. Ամիրանյան 14։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՈՍԿՎԱ ՀԱՄԱՅՆԱՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ ՓՆՏՐՈՒՄ Է ԱՇԽԱՏԱԿԻՑ

Հայկական համայնավետական կազմակերպությունը փնտրում է աշխատակիցներ՝ տարբեր մասնագիտություններով, ինչպես նաև ուսանողներ՝ դասավանդելու հայերեն, հայոց պատմություն, հայոց գրականություն։ Դասերը՝ 3 ամիս։ Դասընթացները՝ շաբաթ օրերին։ Դիմել՝ Ք. Մոսկվա, Ս. Ամիրանյան 14։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՈՍԿՎԱ ՀԱՄԱՅՆԱՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է

ფკიპუურტეგი.

ზოგიერთს პროვინციალურ ქალაქში თავისებური თავ-მოყვარეობა არსებობს... დაწვრილმანებული.

აი, გორი ავიღოთ.

გორელებს ადამიანურ ღირსების დამამცირებლად მიაჩნიათ, თუ მსახიობებმა ვოდევილის ნაცვლად დივერტისმენტი აჩვენეს და მუშტის ტრიალი და ღვინით გალეშილ ბრბოს ღრიალი კი ისეთს რამედ, რაც მას ამაღლებს, აკეთილშობილებს, მის ადამიანურ თავმოყვარეობას აკმაყოფილებს.

ადამიანის დამამცირებელია, თუ ვინმემ ხელი წაგკრა შემთხვევით. ბოდიშიც რომ მოიხადოს ზრდილობიანად, გორელის თავმოყვარეობა ამით ვერ დაკმაყოფილდება. თუ სილა გააწნა, მაშინ იგი დაკმაყოფილდება: საცოდავს, ჰგონია დიდი რაინდობა ჩაიდინა.

ასეთია პროვინციის კუდა-ბზიკა თავმოყვარეობა და რაინდობა.

***

ვერც მსახიობები არიან კაი შვილები!

მაგრამ რა ენაღვლებათ? გორი მიწაზეა მიკრული, თითონ კი დაჰფრინავენ; ვინ დაედევნება? მაგრამ ნუ ჰგონიათ მსახიობებს, რომ მათი მოგზაურობა კვალს არ დასტოვებს? ამიტომ მეტი ყურადღებაა საჭირო. პროვინცია პროვინციაა, მაგრამ იგი არც ცხვარია, რომ ჰკრიკო და არაფერი აძლიო.

უცნობი.

ჩინეთის რესპუბლიკა

დეპეშები

კულჯა. გენერალმა იანტუნლინმა კაშგარს 20 აფიცერი გაჰგზავნა. კაშგარის მთავართ ილიის პრნზიდენტს გაცნო მიემხრო.

პეკინი. ოთხ სახელმწიფოს ბანკთა სინდიკატი ჩინეთს საჭირო ხარჯისათვის 3 მილიონ ლანს აძლევს.

კაშგარი. აქსუსა, კუჩარისა, კარაშარისა და კაშგარის ამბები ჰუნანისა და ჰანსუს მცხოვრებთა მეტოქეობის ბრალია სინცუცზიანის ჯარის ნაწილი სამხრეთს წავიდა და ჰუნანელი მოხელეები უნდა გადააყენონ.

ჩუგუჩაკი. ილიის დროებითმა საბრევოლუციო მთავრობამ და ურუმციის გუბერნატორმა ჩუგუჩაკს დელეგატები გაჰგზავნეს მოსალაპარაკებლად. ილიის დელეგატები უკვე ჩამოვიდნენ, ურუმციისას ამ დღეებში მოელიან. თარბაგათაის ოლქში მშვიდობიანობაა და ძალა ხელთ უგდია მანჯურთა გუბერნატორსა.

ოსმალეთ-იტალიის ომი

დეპეშები

სტამბოლი. დარდანელს 5 მაისის დილის ექვს საათზე გახსნიან 60 გემის გასატარებლად. გზის გახსნას ელის 212 გემი.

რომი. პალატაში კ. როდოსზე იტალიელების მოქმედების გამო დეპეშები წაიკითხეს. საქმე ასე მოხდარა: სამხედრო მოქმედება იტალიელებს დაუწყიათ 2 მაისს და მალონში 3 ბატალიონი გადაუყვანიათ. ჯარი წასულა აგრედვე ჰსიტოსისაკენ და 3 მაისს აუღია. ოსმალებისათვის დაუჭრ-დაუხოციათ 200 კაცი. 4 მაისს ოსმალებმა კუნძული დასთმეს იტალიელთა მიერ წარდგენილ პირობებით. ოსმალეთის იქ მყოფი ჯარი ტყვედ ითვლება. იარაღი და სურსათი იტალიელებს გადაეცემა. აფიცრებს გმირობისათვის ხმლები არ შემოხსნეს. იტალიელებისათვის მოუკლავთ 4 კაცი, ერთი აფიცერი და 25 ჯარის-კაცი დაუჭრიათ.

კანეიდან ცნობები მოვიდა, როდოსზე ტყვედ ჩაჰვარდნიათ 2,300 ოსმალო, ამათში 38 აფიცერიაო. იტალიელებს ხელში ჩავარდნიათ აგრედვე 4 ათასი თოფი, ორი სამთო ბატარეია, ორი ტყვიის მფრქველი და დიდძალი სურსათი.

სტამბოლი. სამხრეთელ არაბების აჯანყების მოთავე იდრისი, ეტყობა, ოსმალებს ჩამოჰშორებია. ამბობენ, მისი დახმარებით იტალიელები ჩაზაკში გადავიდნენ და ასირიის არაბებს ასაჯანყებლად ამზადებენო.

გაზეთებსა და საპოლიტიკო წრეებში ამბობენ. რაკი გერმანიამ ინგლისს მხარი დაუჭირა და ოსმალეთ-იტალიის ომის მოსპობასა სცდილობს, საქმე კარგად არისო. გაზეთების სიტყვით, მეორედ უფრო გადაჭრით მოსთხოვენ ოსმალებს იტალიასთან შერიგებას.

არეულობა სპარსეთში

თეირანი. რეგენტს დეპეშათა პეტერბურგის საგენტოს კორესპოდენტისათვის განუცხადებია, საზღვარ-გარეგ მივდივარ დასასვენებლადაო.

თავრიზი. საკიზის გუბერნატორმა შუჯა-უდ-დოულეს გაუგზავნა დეპეშა სალარ-უდ-დოულეს მომხრე მოჯელი-ალი-უს-სალტანესი, მოჯელი ალი მიჰმართავს საკიზის ქურთებს, აცნობებს გამარჯვებას მთავრობის ჯარზე და ქურთებს მოუწოდებს: დამეხმარეთ თეირანის მთავრობასთან ბრძოლაშა და მოჰამედ-ალის სასარგებლოდ იბრძოლეთო. საკიზის გუბერნატორი შუჯა-უდ-დოულეს ემორჩილება და უარი უთხრა.

დეპეშები

(დეპეშათა პეტერბ. საგენტო)

საზღვარ-გარედ.

6 და 7 მაისი.

ფეცის აჯანყების გამო.

ფეცი. სამხედრო საბჭომ ფეცის აჯანყების მონაწილეებში კიდევ 7 კაცს გადაუწყვიტა სიკვდილი, ორს — კატორღა.

ქალთა უფლება.

სტოკჰოლმი. ზემო პალატამ უარჰყო ქვედა პალატის მოწონებული კანონ-პროექტი ქალთათვის საარჩევნო უფლების მინიჭებისა.

ავსტრია-ჰუნგრეთი და ბოსნია-ჰერცოგოვინა.

ვენა. ავსტრია-ჰუნგრეთის მთავრობამ გადასწყვიტა ბოსნიის სეიმში შეიტანოს კანონ-პროექტი ბოსნია-ჰერცოგოვინაში სკოლის საქმის დაყენებისა, სადაც 40 ბავშვი მაინც მოგროვდება, სკოლა უნდა დაარსონ.

გერმანიის რეიხსტაგი.

ბერლინი. რეიხსტაგში დაიწყეს გარეშე საქმეთა პოლიტიკის საკითხთა განხილვა. სოციალ-დემოკრატმა მოლაპარაკემ რუსეთი დაჰგმო, სპარსეთში მოქმედებისა და მონგოლეთის შემოერთების სურვილის გამო.

კონსერვატორი-მოაგრარე ამბობს, რუსეთთან მეგობრობა გვიჯობსო, გერმანიამ სპარსეთში ბევრი რამ დაუთმო, მაგრამ რა მიიღო მაგივრად, არავინ იცისო. უკანასკნელ საკითხის გამო კიდერლენ-ვეხტარმა საერთო სიცილის დროს განაცხადა: რაც მიგვიღია, ისეთი რამ, რაც ჩვენი არა ყოფილაო.

კანცლერისა და გარეშე საქმეთა სამინისტროს ხარჯთ-აღრიცხვა დამტკიცეს.

რუსეთი

ფინლიანდიის სეიმი.

ჰელსინგფორსი. სოციალ-დემოკრატებმა შეკითხვა შეიტანეს სეიმში ჰელსინგფორსში რამდენიმე კაცის დაპატიმრებისა და გაჩხრეკის გამო. აგრედვე ეხებიან „ცესარევიჩის“ მეზღვაურთა დაპატიმრებას.

უცხოეთი

ირლანდიის ავტონომია.

ერთ კვირას კამათობდა ინგლისის პარლამენტი ირლანდიის ავტონომიის კანონ-პროექტის გამო და 26 აპრილს მეორედ წაკითხვის შემდეგ მიიღო. წარმოთქმულ სიტყვებში ყველაზე შესანიშნავი ირლანდიელების ბელადის რედმონდის სიტყვა იყო. რედმონდმა რამდენისამე სიტყვით დაასურათა ირლანდიის მერმისი. ინგლისელებმა იციან, რომ რედმონდს ირლანდიის სამინისტროს პრემიერობა არ ასცდება და ამიტომ დიდის ყურადღებით უსმენდნენ მას. მისი სიტყვა ირლანდიის სამინისტროს დეკლარაციად მიაჩნიათ. როდესაც ირლანდია ავტონომიას მიიღებსო, განაცხადა რედმონდმა, საზრუნავი საგანი ინგლისთან დამეგობრება იქნებაო. ირლანდია პირველად, შეჰხედავს ინგლისს როგორც მოყვარე და საშინაო პოლიტიკა ირლანდიისა ძალიან ზომიერი იქნება, უკიდურესობას ვერ შეეწყობითო.

ბილი ავტონომიისა 101 ხმის უმეტესობით მიიღეს. როდესაც ეს ამ ბავი დეპუტატებმა გაიგეს, დიდ სიხარულს მიეცნენ. ნაციონალისტები კულუარებში გამოვიდნენ, სადაც ირლანდიის კავშირის წარმომადგენელნი დახვდათ. აქ ერთი ამბავი დატრიალდა: ენტუზიაზმით სავსე სცენებს ბოლო არა ჰქონია. ირლანდიელთა ერთი ნაწილი კარებთან დადგა და მთავრობის წარმომადგენლებს ელოდა მისასალმებლად. გარედ აუარებელი ხალხი უცდიდა პირველ მინისტრსა და რედმონდს. ამისთანა ამბავი, სწერს „დეილ ნევი“, ამ ოცდახუთ წელიწადში არ მომხდარაო.

თეატრი და ხელოვნება

სამტრედიის რკ. გზის თეატრი. ხუთშაბათს, 3 მაისს, წარმოდგენილი იქმნა ტფილისის ქართულ დრამატიულ დასის მიერ ბ-ნ ვალ. გუნიას გამგეობით ბ-ნ გ. სუნდუკიანცის „პეპო“, და ვ. გუნიას „რაც არ მერგება არა შემერგება“. საუცხოოთ შეასრულეს თავისი როლები პეპომ (ი. ივანიძემ), შუშანამ (ქ. მ. საფაროვ აბაშიძისამ) გიქომ (კ. ყიფიანმა) კაკულამ (ი. გრიშაშვილმა) კეკემ (ამირაჯიბ-ცაცამ), დანარჩენნიც ხელს უწყობდნენ ანსაბლს. ხალხი დაიშალა ნასიამოვნები ღამის 1 საათზე. განზრახვა აქვთ გამართონ გამოსათხოვარი წარმოდგენა, დასდგამენ „პარიზელ ბიჭს“.

ს. მეთვალყურე.

წერილი რედ. მიმართ

ბატონო რედაქტორო! ნება გვიბოძეთ თქვენს პატივცემულ გაზეთის საშუალებით ულრმესი მადლობა გამოუცხადოთ ქვემო აღნიშნულ პირთ, რომელთაც დახმარება აღმოუჩინეს აბაშის უფასო წიგნთ-საცავსამკითხველოს:

ბ. გიორგი ბეჟანის ძე გვაზავამ—25 მან. ბ. დიმიტრი თომას ძე ხოშტარიამ (დუტუ მეგრელმა) - 10 მან. და თვისი თხზულებათა ორი ტომი; ბ. ალექსი პეტრეს ძე კაჭარავამ—25 მან. ბ. ელიზბარ პეტრეს ძე კაჭარავამ—10 მან. ქ-ნ ფეოდოსია გეგენავამ 10 მან. ბ. მამანტი კანდელაკმა —10 მან. ბ. კონსტანტინე იაშვილმა —10 მან. №-მა 10 მანეთი.

ამასთანავე გულითად მადლობას ვუძღვნით ბ. სილიბისტრო უჩანეიშვილს, რომელმაც უფასოდ დაგვითმო წარმოდგენისათვის შენობა და დიდი დახმარება აღმოგვიჩინა მის მოწყობაში (დაიდგა ქუთაიაურ არტისტების მიერ „სიმახინჯე“, ბუფეტი კი ჩვენ მიერ იყო მოწყობილი), ქ. ქ. ფეოდოსია გეგენავასას, მეტუა გუგუშვილისას, ნინო კანდელაკისას, ბაბილინა იოსელიანის ასულს, გიორგი ჩიქოვანს და №-ს, რომლებმაც უფასოდ გამოგვიგზავნეს ბუფეტისათვის საჭირო სანოვაგე.

საჭიროდ მიგვაჩნია გამოვაცხადოთ, რომ ფული, შეწირული საპატიო წევრთა მიერ (70 მანეთი და შემოსული ბუფეტიდგან 90 მან.), გადაიდო ფონდად სამკითხველოსათვის საკუთარ შენობის ასაშენებლად; ეს ფული (160 მან.) ინახება სახელმწიფო შემნახველ კასსაში № 480-თ პროვიზორ კონსტანტინე გიორგის ძე იაშვილის სახელზე.

სამკითხველოს გამგეობის წევრნი: **ფეოდოსია გეგენავასი, მამანტი პ. კანდელაკი, კონსტანტინე იაშვილი, გ. ჯორჯიკია, ბაბილინა იოსელიანის ასული, ვასილი ქობულია.**

ბ-ნო რედაქტორო! ნება მიბოძეთ თქვენი პატ. გაზეთის საშუალებით ჩემი უგულითადესი მადლობა გამოუცხადო მერაბ ზაქარიას ძე ყორღანოვს, რომელმაც შემოსწირა კავკ. ქართულ სკოლას 17 ტომი ლუი ბუსენარის თხზულებათაგან, 14 ნომერი ჟურნალი „Природа и Люди“, 2 წიგნი რიუმინისა „Чудеса техники“; ლუარსაბ გერასიმეს ძეს ბოცვაძეს, რომელმაც შემოსწირა ს. ს. ბიბლიოთეკას ჟურნალი „განათლება“ 1908, 1910 და 1911 წლისა; ლევანტი სოხაძეს, რომელმაც სამკითხველოსათვის გაზეთების გამოსაწერად მაიკოფიდან გამოგზავნა 5 მანეთი; ფოტოგრ. ალექსანდრე მამუჩაშვილს, რომელმაც შემოსწირა 12 ცალი ბუნდოვანი ფარნის სურათი; რაჟდენ ყარამანის ძე დათეშიძეს, რომელმაც გადმომცა მოსწავლეთათვის უფასოდ დასარიგებლად აკაკის „ოცნება“ 100 ცალი და 4 ცალი ს. ქვარიანის „ქართ. ერის ტრაგედია მე-17 საუკ. (გიორგი საკაძე და მისი დრო) გამოც. თვით. შემომწ. მიერ.

კავკავ. ქარ. სკოლის გამგე **ვ. ბურჯანაძე.**

ჩვენი ფოსტა

ანაკლია, იორდანე კირიას. თქვენი თხოვნა შესრულდება. წერილი გადაეცემა საადგილ-მამულო კომისიას, რომელიც ინფუზორიის მიწის შესახებ ცნობებს მოგაწვდით. ზოგიერთს ცნობებს ჩვენს გაზეთშიაც ნახავთ.

რედაქტორ-გამომცემელი
ნ. კურდღელაშვილი.

გამოსაღეგი ცნობა

მატარებელთა მიმოსვლა

(საზაფხულო).

(დრო აღნიშნულია ტფილისის საათით).

ტფილისიდან გადის.

ბაქოსაკენ: ჩქარი მატარ. № 2, პლაცკარტით დილის 10 ს. 8 წ. **საფოსტო** № 4, ღამის 12 ს. 10 წ. **სახალხო** № 6, ნაშუადღ. 2 ს. 44 წ. **ნარეკი** მე-[illegible] კლ. ვაგ, ან მე-[illegible], დილის 4 ს. 37 წ.

ბათუმისაკენ: ჩქარ. მატ. № 11, პლაცკარტით ღამის 10 ს. 44 წ. **საფ.** № 3, დილ. 9 ს. 41 წ. **სახ.** № 5, ხღ. 6 ს. 36 წ. **ნარეკ.** მე-IV ან მე-III კლ. ვაგ. დილ. 6 ს. 18 წ.

ბორჯომისაკენ: სახ. № 7/8 დილ. 7 ს. 58 წ. **სახ.** № 9/10 ნაშუადღ 3 ს. 5 წ.

მცხეთაში: საავარაკო მ ა ტ. № 77 a**, ნაშუადღ. 3 ს. 55 წ. **საავარ მატ.** № 77 **, დილ. 8 ს. 45 წ.

ჯულფისკენ: საფოსტო № 74/75 ღამის 2 ს. 40 წ.

ერევნისაკენ: სამგზ. და **საბარგო მატ.** № 78/79, მე-[illegible] და მე-[illegible] კლ. ვაგონ., საღ. 7 8 წ. **სახ.** და **საბარგ. მატ.** № 109|104 —III კლ. ვაგ. დილ. 1[illegible] ს. 28 წ.

ტფილისში მოდის.

ბაქოდან: ჩქარ. მატ. პლაცკარტ. № 1, საღ. 9 ს. 56 წ. **საფ.** № 3, დილ. 8 ს. 41 წ. **სახ.** № 5, ნაშუადღ. 5 ს. 51 წ. **ნარ.** მე-V ან მე-VI კლ. ვაგ. № 107, დილ. 4 ს. 56 წ.

ბათომიდან: ჩქარ. მატ. პლაცკ. № 12, დილ. 9 ს. 18 წ. **საფ.** № 4, საღ. 11 ს. 15 წ. **სახ.** № 6, ნაშუადღ. 1 ს. 59 წ. **ნარ.** მე-IV ან მე-III კლ. ვაგ. № 106, ღამ. 3 ს. 40 წ.

მცხეთიდან: საავარაკ. № 76 a*, საღ. 8 ს. 28 წ. **საავ.** № 76 **, ნაშუადღ. 1 ს. 28 წ.

ბორჯომიდან: სახ. № 9|10 საღ. 9 ს. 8 წ. **სახ.** № 7|8, დილ. 7 ს. 8 წ.

ჯულფიდან: საფ. № 72|73, დილის 7 ს. 26 წ.

ერევნიდან საქონ. და **სახ.** № 80|81, შუადღის 2 ს. 48 წ. **საქონ.** და **სახ.** № 110|1[illegible], ღამ. 8 ს. 33 წ.

ქალაქის საავადმყოფოები

მთავარი—მუხრანის ქუჩა, 9.
ავლაბრისა—კახეთის ქ. № 15.
ხარფუხისა—ვორონცოვის ქ. 55.
კუკიისა—ჩერქეზიშვილისა, 1—18.
დიდუბისა—სოგურამოს ქ. 5.

ქალაქის საბჭოს ექიმები მოვალენი არიან ღარიბ მცხოვრებთ უფასო საექიმო დახმარება აღმოუჩინონ ქალაქის საავადმყოფოებში და თვითონ ავადმყოფის ბინაზედაც (ყოველმა თავ-თავის უბანში), თუ უბრალო ექიმი დილის 11 საათამდე მოიწვიეს, ვალდებულია იმ დღესვე ინახულოს ავადმყოფი, გარდა საჭიროა შემთხვევებისა, როცა დახმარება დაუყოვნებლივ უნდა მისცეს.

სასანიტაროს ექიმები

უბნები: 1, 2—9 **ვ. ფომინა-ოსიპოვისა** (ვაკეში, საკუთარი სახლი, ტელეფ. 461).

მე-4 და რუსის ბაზარში **ქრ. ლ. ქალანთაროვი** (სოლოლაკი, ამაღლების ქ. 8, 517).

5—6 **ი. მ. ზაბლუდოვსკი** (გრიბოედოვსკი, 10. ტელ, 645).

10, 11—12 **ვ. ა. მირაქოვი** (მიხეილის ქ., 174 ტელ. 327).

7—8 **გ. თ. ნათიშვილი** (ვორონცოვის ძეგლთან, მონუმენტნი შესახვ. 5. ტელ. 487).

სასურველია, თვითონ მცხოვრებლები დაგვეხმარებოდნენ სასანიტაროს წესიერების შემოღებაში და **სა**დაც-კი ამ მხრივ უწესობას შეჰნიშნავენ—სახლებში თუ სხვა ადგილებში სასანიტაროს მოთხოვნილებათ არღვევენ, ცუდს საჭმელ-სასმელს აკეთებენ და ჰყიდიან და სხ.—დაუყონებლივ ზემოდ დასახელებულ ექიმებს აცნობონ, წერილობითი განცხადებები ყველას შეუძლიან გარდასცეს ქალაქის სავაჭრო პოლიციის კანტორებში: ვერის მოედანზე, ცხეთის მოედანზე, ავლაბარში რიყის ქუჩაზე, 54, ელისაბედის ქუჩა 56 და მალაკნის მოედანზე.

უფასო საექიმო დახმარება

ქალაქის საბჭოს ექიმები.

უბნები

1—2 **გ. ა. გედალინი** (სდგას ვერაზე, ოლგის ქუჩა, 22. ტელეფ. 592).
3—4 **მ. ი. შავერდოვი** (ფეთხაინის აღმართზე, 1, ტელ. 619).
5—6 **ტ. მ. თათეოსიანი** (ველიამინოვის, 4, ტელეფ. 680).
6—7 **შ. ა. მიქელაძე** (ავლაბარში, კახეთის ქ., 1, ტელ. 816).
8—9 **ნ. დ. ხატისოვი** (კუკიაში, ნიკოლოზოვის ქ. 7. ტელ. 715).
10, 11—12 **ა. ი. შჩერბინინისა** (დიდუბეში, საგურამოს ქ. 5. ტელეფ. 71[illegible]).

გემების მიმოსვლა

საზაფხულო შავზღვასა და კასპიის ზღვაზე

რუსეთის სავაჭრო-სანაოსნო ამხანაგობისა

ბათომიდან გადის:

საფოსტო № 2. რომელიც ყველა ნავთსადგურებში შეივლის, 26 აპრილს, ხუთშაბათს ღამე 2 ს. გემი ვ. კ. „კსენია“.

1 **ირგვლივ მოსიარულე,** სამშაბათ ღამე 12 ს. 30 წ. ყველა ნავთსადგურებში შეივლის, 2 **ირგვლივ მოსიარულე** ხუთშაბათს ღამის 12½ ს. პირდაპირი ბათომ-ყირომისა, შაბათ ღამ 12½ საათზე გაუვლის სოხუმს, გაგრას, სოჩას, ტუაპსეს, ნოვოროსიისკს, ფეოდოსიას, იალტას, სევასტოპოლსა და ევპატორიას.

სამგზავრ. გემები ყველა ნავთსადგურში შემვლელი ორშაბათობით 12 ს. დღისით და შაბათობით დღის 12 საათზე. დაწვრილებითი ცნობანი შეიძლება მიიღოთ ტფილისში ვეიერიამინოვის ქუჩაზე № 18. ტელეფონი № 11. იქვე იყიდება სამგზავრო ბილეთები და საქონელი, ბარგის ჩაბარება და დაზღვევა იქ შეიძლება.

სანავოსნო ამხანაგობა კავკაზი და „მერკური“

ბაქოდან გადის:

ასტრახნისკენ კვირაობით, ორშაბათობით, სამშაბათობით, ხუთშაბათობით, პარასკევობით და შაბათობით შუადღის 12½ ს.

კრასნოვოდსკში ყოველდღე საღ. 8 საათ.

ასტრაში ხუთშაბათობით საღამოს 6 საათ.

ლენქორანში ორშაბათობით საღ. 6 საათ.

ენზელში (პირდაპირი ჩქარი) სამშაბათობითა და პარასკევობით საღამოს 6 საათზე.

კრასნოვოდსკსა, ჩიკიშლიარსა, ასტრაბადსა, მეშედესერეს ხუთშაბათობით საღამოს 8 საათზე.

მტკვრისაკენ კვირაობით, სამშაბათობით ხუთშაბათობით და პარასკევობით საღამოს 6 საათზე.

ბაქოში მოდის:

ასტრახნიდან ყოველდღე საღ. 8 საათზე.

კრასნოვოდსკიდან ყოველდღე დილის 6 ს. 45 წ.

ასტარიდან ხუთშაბათობით საღ. 6 საათ.

ლენქორანიდან ხუთშაბ. დილის 8 საათ.

ენზელიდან (პირდაპირი და ჩქარი) პარასკევობითა და ორშაბათობით დილ. 11 ს.

მეშედერესიდან, ასტრაბადიდან, ჩიკიშლიარიდან და **კრასნოვოდსკიდან** სამშაბათობით დილის 6 ს. 45 წ.

ყოველგვარი ცნობანი, რკინის გზის ბილეთი და პლაცკატები საქონლის გაგზავნისა თუ დაზღვევის საქმე იკითხეთ **ტფილისში** ერევნის მოედანზე № 3. „**კავკაზი მერკური**“ ტელ. 682.

განცხადებანი

სამკურნალო

ექიმთა საზოგადოებისა

მუდმივის საწოლებით.

მიხეილის ქუჩა, № 59, მიხეილის საავადმყოფოს პირდაპირ, ტელეფონი № 1026.

იღებენ ავადმყოფთ:

ალაჯანოვი—საშარდე ორგანოთა, ათაშანგისა და კანის სნეულებისა—დღის 11—12 ს.

ვ. ვ. ვნუკოვი—ქირურგიულ სნეულ. ნაშუად. 1—2 საათამდე.

ეგიაზაროვი ი. ნ.—შინაგან, ნევრვებსა სულით-ავადმყოფთ. ელექტროტერაპია დილის 11—12 საათამდე.

კიმონტი გ. პ.—ქირურგიულ სნეულ. დილის 11—12 საათამდე.

მაგაკიანი გ. ნ.—შინაგან სნეულებ. და ბავშვების ავადმყ. დილ. 11½—12½ სათ.

ა. დ. კალმიკოვისა-ვნუკოვისა—დედათა ავადმყ.—დილ. 11—12 ს. სამკურნალოში ელექტროენითა და მასაჟით სწამლობენ. მიკროსკოპიულ, ბაქტეროლოგიურ და ქიმიურ გამოკვლევას ახდენენ. ყვავილს უცრიან. ძიძებს ამოწმებენ. რჩევის ფასი 50 კ. ოპერაციებისა და კონსულტაციების ფასი—მორიგებით. სამკურნალოს სტაციონალური განყოფილება შესდგება საზოგადო პალატისა და ცალკე ნომრებიდან.

წამლობა „606“-ით.

(100—1615—60)

სამშობიარო

თავშესაფარი

თუჯარელისა.

გოლოვინის პროსპექტისა და გრიბოედოვის ქუჩის ქიმში, № 34, ფეოდოსიის ეკლესიის გასწვრივ. იღებენ ფეხმძიმე და მშობიარე ქალებს დღე და ღამ ყოველ დროს. ცალკე ოთახებიც არის ხელმისაწვდომ ფასებში და საზოგადოც. ორ-საწოლიანი ოთახი 2 მან. და მომშობიარეებისათვის 6 მან. არის საზოგადო ოთახში ხელმისაწვდომ ფასში, დღე-ღამეში, 1 მან. იღებენ დედათა ავადმყოფობით სნეულთა და საბებიოს საქმისათვის. ძიძებსა და მოახლეებს ყოველ დღე, დილის 11—12 ს.-მდე, ამოწმებს თავშესაფარის გამგე ექიმი **მ. გ.**

(თ. 1037.53) **მიკირტუმოვი.**

ექიმ ნავასარდიანის

პირველი პერძო

სამკურნალო

დაარსებულია 1880 წელს.

(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე გარდა კვირისა.

დილით:

„606“ — 11—12 ს. შეშხაკუნება

კონსულტაციურად.

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, და ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ბ. გ. ავასაროვი: 1—2 ს. შინაგანი ბავშვთა ავადმყ.

კ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. საბებიო. ქალებისა და ბავშვებისა,

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. გ. ავეტისიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.

გ. ი. გურგენოვი: 12—1 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ა. პ. კარაპეტიანცი: 12—1 ს. შინაგანი საბავშვო და ყვავილის აცრა.

ექიმი ქალი **ე. ნ. ამბრუმოვა-მელიქიანი** —2 ს. საბებიო და ქალების ავადმ.

საღამოთი:

მ. გ. ავეტისიანცი: 6—7 საათ.

რჩევა-დარიგება 50 კაპ. ხელმოკლეთათვის უფასოდ, კონსულტაციები და ოპერაციები მორიგებით.

სამკურნალოს დირექტორი მედიცინის დოქტორი **ბ. ა. ნ ავასარდიანი.**

(წ. 1074.46)

ყოველ-დღე მოგვდის:

ახალ-ახალი ხიზილალა (ქიტკა) 2 მ. 40 კ. გირ. ბოჩკის ხიზილალა 1 მ. 20 კ. გირ. წითელი ხიზილალა, ზუთხი, თართი, ლოქო, ფარგა, კობრი, სალიანის თევზეულობა, და ყოველგვარი გამოსული თევზი

(წ.—1131—56)

თევზის მრეწველნი

ძმ.

ძაგვეროვები.

პუშკინის ქ., საკუთარი ს. № 9.
ტელეფონი № 712.

ხელოვნურად შეზავებული

სამკურნალო და ხილეულოგის

წყალი

მიტროფანე ლაღიძე და ამხ.

მზადდება საუკეთესო ხილეულის წვენისაგან, წმინდა შაქრით, ქიმიურად გაწმენდილი მასალებისაგან, გამოხდილი და ნადუღი წყლით.

ვემო და სუნი საამური აქვს.

ფირმა დაჯილდოვებულია წყლის საუკეთესო ღირსებისათვის დიდი ოქროსა და ვერცხლის მედლებით და ცნობილია სრულიად უენებლად ტფილისის გუბერნიის სამკურნალო მართველობისაგან № 5792.

ქარხნები იმყოფება: **ტფილისში გოლოვინის პროსპ. № 6**

(25.1160.16) **ტელეფონი № 411, ქუთაისში — პუშკინის ქუჩა № 5.**

1912 წ. მიიღება ხელის მოწერა

დასურათებულ საყმაწვილო ჟურნალ

„ნაკადულ“-ზე

წელიწადი მერვე.

ჟურნალი გამოვა ჩვეულებრივი პროგრამით და საგანგებოდ არჩეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით, მონაწილეობას ღებულობენ ჩვენი ცნობილი მწერლები და პედაგოგები.

წლიურ ხელის მომწერლებს მიეცემათ:

24 წიგნი „ნაკადულისა“ მცირე წლოვანთათვის; **12 წიგნი** „ნაკადულისა“ მოზრდილთათვის.

საჩუქრად მიეცემათ წლიურ ხელის მომწერლებს **დასურათებული 120-ზე მეტი ორიგინალური იგავ-არაკი ალ. მირიანაშვილისა.**

ფასი ჟურნალისა; წლიურად ორივე გამოსცემა 5 მან., ნახევარ წლით—3 მან. ცალ-ცალკე: მცირე წლოვანთათვის 24 წიგნი—3 მან. მოზრდილთათვის 12 წ. 3 მ. ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილადაც.

ხელის მოწერა მიიღება **ტფილისში** „ნაკადულის“ რედაქციაში, გოლოვინის პროსპექტზე, ზუბალაშვილების სახ. Гоголевскій про п. д. № 8 და წერაკითხვის საზოგადოების მაღაზიაში. **ქუთაისში:** ისიდორე კვიცარიძესთან, თ. მთავრიშვილთან, მარიამ ყაუხჩიშვილთან და „ნაკადულის“ აგენტებთან; **სამტრედიაში**—ივანე გლადკოვთან, **ფოთში**—თეოფილე კანდელაკთან, **ბათომში**—კნ. სოფიო ნაკაშიძესთან და ტრაფიმ ინასარიძესთან, **დ. ხონში**—ეკატერინე ვასილის ასულ ბახტაძესთან, **ოზურგეთში**—ლეო იმნაძესთან, **თელავში**—ვანო პაატაშვილთან, **ახალციხეში**—კონსტანტინე გვარამაძესთან, **ბაქოში**—ვასილ ახვლედიანთან და ივანე ელიავშვილთან, **გორში** ნინო ლომაურთან და ქ-ნ ჯავახიშვილთან, **სოხუმში**—კნ. მარიამ ანჩაბაძესთან, **ჭიათურაში**—ივანე გომელაურთან, **განჯაში** ბ. ამბოქაძესთან და **ერევანში** კ. ოგანეზოვთან.

რედ. ორი **ნინო ნაკაშიძე-**

(წ.—1627—37 წ.) გამომცემელი **თავ. პავლე იოს ბის ძე თუმანიშვილი.**

ტფილისი, მუხრანის ქუჩა № 12, სტამბა „შრომა“.